

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/78/2005

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU I PREZYDENTA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, KWIECIEŃ 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku



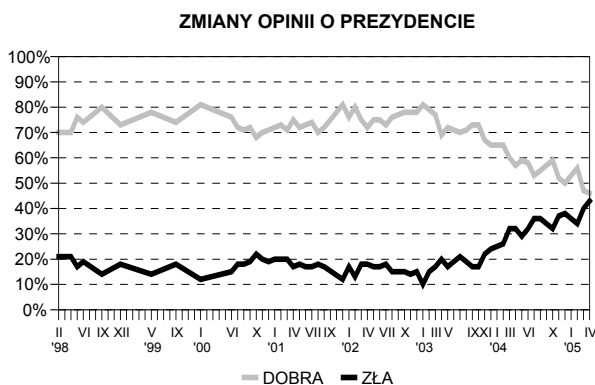
Oceny działalności Sejmu i Senatu są w kwietniu¹ lepsze niż w poprzednim miesiącu. Poprawa opinii o nich jest wyraźna, ale trzeba przypomnieć, że w marcu obie izby parlamentu uzyskały najgorsze oceny z dotychczas notowanych. Opinie o urzędzie prezydenta są jeszcze bardziej krytyczne niż w ubiegłym miesiącu - różnica jest wprawdzie nieznaczna, ale są to najgorsze notowania od początku prezydentury Aleksandra Kwaśniewskiego.

Już po raz drugi z rzędu mniej niż połowa ankietowanych (46%) wypowiada się pozytywnie o działalności prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego. Od ostatniego pomiaru nieco przybyło osób krytycznie oceniających jego pracę (o 3 punkty, do 43%). Zmiany te wpisują się w długofalową tendencję - zaznaczającą się od pierwszej połowy 2003 roku - stopniowego pogarszania się opinii o działalności prezydenta.

Tabela 1

Oceny prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany od III do IV 2005
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
	2004							2005							
	w procentach														
Dobra	60	57	59	58	53	55	57	59	52	50	53	56	47	46	-1
Zła	32	32	29	32	36	36	34	32	37	38	36	34	40	43	+3
Pominięto „trudno powiedzieć”															

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (179) przeprowadzono w dniach 1-2, 9-10 kwietnia 2005 roku na liczącej 1100 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.



Dobre opinie o prezydencie utrzymują się wśród osób o poglądach lewicowych (prawie dwie trzecie spośród nich pozytywnie ocenia jego pracę), nadal przeważają także wśród respondentów deklarujących poglądy centrowe. W grupie badanych identyfikujących się z prawicą znacznie więcej jest ocen negatywnych niż pozytywnych. Inne cechy społeczno-demograficzne ankietowanych odgrywają mniejszą rolę w różnicowaniu opinii o działalności urzędu prezydenta. Wyraźnie jednak widać, że im lepsza sytuacja materialna badanych, tym więcej ocen pozytywnych, a im gorsza - tym więcej negatywnych. Ocenom pozytywnym sprzyja w pewnym stopniu również wykształcenie respondentów (średnie i wyższe).

Elektoraty partii lewicowych (SLD, SdPi, UP) w większości dobrze oceniają działalność Aleksandra Kwaśniewskiego. Pozytywne oceny przeważają obecnie także wśród zwolenników PO. Wśród potencjalnych wyborców PiS, Samoobrony i - zwłaszcza - LPR dezaprobatą przeważa nad aprobatą.

Wśród ankietowanych, którzy deklarują udział w ewentualnych wyborach, ale nie wskazują, na którą partię oddadzą głos, dobre opinie o prezydencie zdecydowanie przeważają nad złymi. Wśród tych, którzy nie zamierzają brać udziału w wyborach, nieco więcej jest ocen negatywnych niż pozytywnych.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Oceny prezydenta		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD, SdPI, UP	76	24	0
PO	65	29	6
PSL**	58	34	8
PiS	39	54	7
Samobrona	33	52	15
LPR	27	69	4
Niezdecydowani, na kogo głosować	49	33	18
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	42	45	13

* Wyodrębnione na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych. Wyborców SLD, SdPI, UP potraktowano łącznie z powodu zbyt małych ich liczebności w badanej próbie

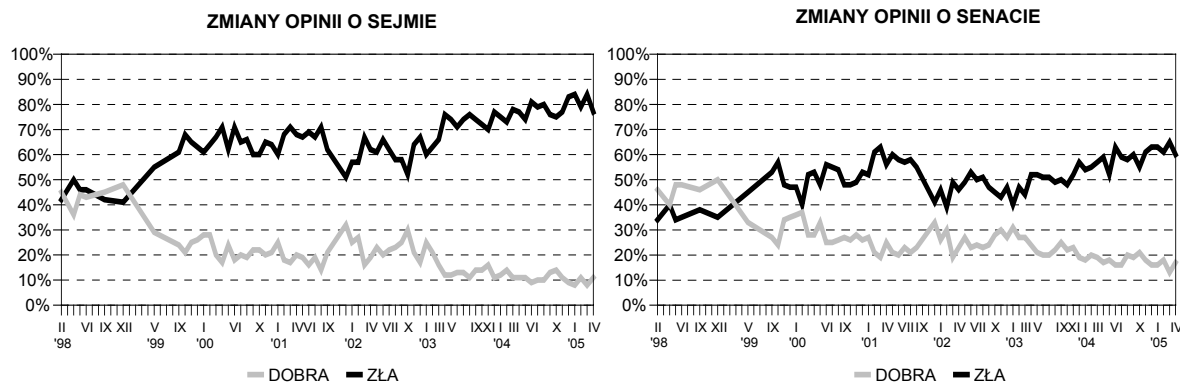
** Dane należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tej partii w badanej próbie

Po bardzo złych notowaniach w poprzednim miesiącu, w kwietniu wyraźnie zmniejszył się odsetek osób mających negatywne zdanie o działalności Sejmu, ale nadal stanowią oni ponad trzy czwarte ogółu respondentów (77%, spadek o 7 punktów). Pozytywnie o działalności Sejmu wypowiada się tylko co dziewiąty badany (11%, wzrost o 3 punkty). Krytycznym ocenom sprzyja zwłaszcza posiadanie wyższego wykształcenia (i skorelowanych z nim wysokich dochodów na osobę w rodzinie). Zarazem niezadowolenie z warunków materialnych własnego gospodarstwa domowego jest także powiązane z częstszymi negatywnymi ocenami działalności Sejmu (zob. tabele aneksowe).

Tabela 3

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany od III do IV 2005
		III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
		2004							2005							
w procentach																
Sejm	dobra	11	11	11	9	10	10	13	14	11	9	8	11	8	11	+3
	zła	78	77	74	81	79	80	76	75	77	83	84	79	84	77	-7
Senat	dobra	19	17	18	16	16	20	19	21	18	16	16	18	13	17	+4
	zła	57	59	52	63	59	58	60	55	61	63	63	61	65	60	-5

Pominięto „trudno powiedzieć”



Deklarowane poglądy polityczne - prawicowe, centrowe czy lewicowe - nie mają wpływu na opinie o Sejmie, jednak preferencje wyborcze ankietowanych wyraźnie różnicują ich zdanie na ten temat.

Zwolennicy partii lewicowych stosunkowo najczęściej wystawiają posłom dobre noty, ale dwie trzecie spośród nich uważa, że Sejm źle pracuje. Wśród sympatyków pozostałych partii negatywne oceny działalności Sejmu w jeszcze większym stopniu przeważają nad pozytywnymi. Krytyczne opinie dominują najbardziej wśród niezdecydowanych, na kogo głosować, i w grupie niezamierzających brać udziału w ewentualnych wyborach.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty*	Oceny Sejmu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD, SdPI, UP	31	66	3
Samoobrona	18	71	12
PiS	16	79	5
PO	16	80	4
LPR	13	69	18
PSL**	5	80	15
Niezdecydowani, na kogo głosować	11	70	19
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	8	79	13

* Wyodrębnione na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych. Wyborców SLD, SdPI, UP potraktowano łącznie z powodu zbyt małych ich liczebności w badanej próbie

** Dane należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tej partii w badanej próbie

Działalność Senatu jest na ogół lepiej oceniana niż praca Sejmu, ale wynika to po części z mniejszej wiedzy ankietowanych o pracy senatorów (blisko jedna czwarta - 23% - udziela odpowiedzi „trudno powiedzieć”). Obecnie dobrą opinię wystawia Senatowi prawie co szósty ankietowany (17%, wzrost o 4 punkty), natomiast trzy piąte (60%, spadek o 5 punktów) jest przeciwnego zdania.

Opracował

Włodzimierz DERCZYŃSKI

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego?**

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	46	43	11	1099
Płeć				
Mężczyźni	48	45	7	523
Kobiety	44	42	14	576
Wiek				
18-24 lat	50	44	6	171
25-34	45	45	11	209
35-44	42	46	12	176
45-54	45	43	12	229
55-64	48	43	9	134
65 lat i więcej	47	39	14	180
Miejsce zamieszkania				
Wieś	44	43	13	399
Miasto do 20 tys.	57	38	5	136
20-100 tys.	49	42	9	215
101-500 tys.	41	47	12	210
501 tys. i więcej mieszk.	42	48	10	139
Wykształcenie				
Podstawowe	44	40	16	317
Zasadnicze zawodowe	40	49	11	279
Średnie	50	42	8	383
Wyższe	50	44	6	120
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	52	41	7	68
Prac.umysł.niż.szczebła	50	38	12	112
Pracownicy fiz.- umysł.	50	41	10	84
Robotnicy wykwalifikowani	43	49	8	98
Robotnicy niewykwalifik.	49	40	11	50
Rolnicy	42	45	12	58
Pracujący na własny rach.	54	39	8	27
Bierni zawodowo				
Renciści	42	40	17	122
Emeryci	45	43	12	230
Uczniowie i studenci	54	39	7	67
Bezrobotni	40	53	6	129
Gospodynie domowe i inni	41	44	15	54
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	54	36	10	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	41	51	8	83
sekt. pryw. poza rolnict.	48	42	10	209
prywatnym gosp. rolnym	45	46	9	57
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	43	49	8	163
301-500	44	44	12	197
501-900	51	42	7	256
901-1200	55	37	9	85
Powyżej 1200 zł	56	39	6	69
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	39	51	10	374
Średnie	46	42	12	445
Dobre	55	36	9	278
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	42	49	9	109
Raz w tygodniu	46	43	11	555
1-2 razy w miesiącu	47	41	13	173
Kilka razy w roku	47	44	9	178
W ogóle nie uczestniczy	46	43	10	81
Poglądy polityczne				
Lewica	64	29	7	138
Centrum	52	39	8	304
Prawica	37	58	5	321
Trudno powiedzieć	41	39	20	333

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	11	77	12	1098
Płeć				
Mężczyźni	12	81	8	522
Kobiety	11	74	15	576
Wiek				
18-24 lat	19	70	11	171
25-34	12	79	9	209
35-44	13	81	7	176
45-54	8	83	9	227
55-64	10	79	11	134
65 lat i więcej	9	69	23	180
Miejsce zamieszkania				
Wieś	11	74	16	399
Miasto do 20 tys.	10	79	11	135
20-100 tys.	14	77	9	215
101-500 tys.	12	78	11	210
501 tys. i więcej mieszk.	12	83	6	139
Wykształcenie				
Podstawowe	12	69	20	317
Zasadnicze zawodowe	10	79	11	279
Średnie	13	78	8	382
Wyższe	8	90	2	120
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	5	91	4	68
Prac. umysł. niż. szczebla	19	74	7	112
Pracownicy fiz.- umysł.	11	80	9	84
Robotnicy wykwalifikowani	13	79	8	98
Robotnicy niewykwalifik.	14	74	12	50
Rolnicy	6	82	11	58
Pracujący na własny rach.	12	84	4	27
Bierni zawodowo				
Renciści	14	67	20	122
Emeryci	7	77	16	230
Uczniowie i studenci	17	71	12	67
Bezrobotni	15	78	7	128
Gospodynie domowe i inni	6	80	14	54
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	13	79	8	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	16	80	4	83
sekt. pryw. poza rolnict.	11	79	9	209
prywatnym gosp. rolnym	5	85	10	57
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	12	76	12	163
301-500	13	79	8	196
501-900	12	79	9	256
901-1200	9	82	10	85
Powyżej 1200 zł	9	83	8	69
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	9	81	10	373
Średnie	10	77	13	445
Dobre	17	73	10	278
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	12	76	11	109
Raz w tygodniu	12	75	13	554
1-2 razy w miesiącu	12	76	13	173
Kilka razy w roku	11	82	7	178
W ogóle nie uczestniczy	12	80	8	81
Poglądy polityczne				
Lewica	14	81	5	138
Centrum	13	81	6	303
Prawica	13	83	4	321
Trudno powiedzieć	8	66	26	333